

STJÓRNSÝSLA

SKATTAMÁLA

Um réttarfar í skattamálum Innheimta opinberra gjalda

E F N I S Y F I R L I T

FYRSTI ÞÁTTUR. STJÓRNSÝSLA SKATTAMÁLA

1. Kafi. Skattyfirvöld og innheimtumenn ríkissjóðs

- 1.1 Inngangur
- 1.2 Skattyfirvöld
  - 1.2.1 Fjármálaráðherra
  - 1.2.2 Ríkisskattstjóri
    - 1.2.2.1 Almenn
    - 1.2.2.2 Helstu verkefni ríkisskattstjóra
      - 1.2.2.2.1 Almenn
      - 1.2.2.2.2 Álagningarsvið
      - 1.2.2.2.3 Eftirlits- rannsóknarsvið
      - 1.2.2.2.4 Innheimtu og skrársvið
      - 1.2.2.2.5 Samskiptasvið. Þjónustu og upplýsingasvið
      - 1.2.2.2.6 Tollgæslusvið
  - 1.2.3 Skattrannsóknarstjóri
    - 1.2.3.1 Almenn
      - 1.2.3.1.1 Skatteftirlit
      - 1.2.3.1.2 Skattrannsóknir
      - 1.2.3.1.3 Mörk skatteftirlits og skattrannsóknna
      - 1.2.3.1.4 Hvenær sætir mál skattrannsókn?
    - 1.2.3.2 Helstu verkefni skattrannsóknarstjóra
      - 1.2.3.2.1 Almenn
      - 1.2.3.2.2 Upphaf rannsóknar
      - 1.2.3.2.3 Málsmeðferð
      - 1.2.3.2.4 Lok rannsóknar
      - 1.2.3.2.5 Sektorákvörðun. Leiðbeiningar vegna lækunarheimilda sekta í rannsóknarmálum
  - 1.2.4 Skattstjórar. Starfsstöðvar ríkisskattstjóra
    - 1.2.4.1 Almenn
    - 1.2.4.2 Helstu verkefni starfsstöðvanna
  - 1.2.5 Umboðsmenn ríkisskattstjóra
  - 1.2.6 Yfirskattanefnd
    - 1.2.6.1 Almenn
    - 1.2.6.2 Skipan yfirskattanefndar

- 1.2.6.3 Valdsvið yfirskattanefndar
  - 1.2.6.3.1 Ágreiningsmál um skatt og skattstofna, tolla o. fl.
  - 1.2.6.3.2 Sektorákvörðun
- 1.2.6.4 Kæruaðild máls fyrir yfirskattanefnd
- 1.2.6.5 Málsmeðferð almennra kærumála
  - 1.2.6.5.1 Upphaf máls
  - 1.2.6.5.2 Lok máls
- 1.3 Upplýsingaskylda þriðjamanns
- 1.4 Þagnarskylda skattyfirvalda
- 1.5 Vanhæfi
- 1.6 Gerðabækur

2. Kafi. Innheimtumenn ríkissjóðs

- 2.1 Almennt
- 2.2 Sýslumenn
- 2.3 Gjaldheimtur

ANNAR ÞÁTTUR. UM RÉTTARFAR Í SKATTAMÁLUM

3. KAFLI. Um skattframtal og fylgigögn með því

- 3.1 Inngangur
- 3.2 Breytingar á framtali til skatts
  - 3.2.1 Almennt
  - 3.2.2 Nánar um fyrirspurnarskylduna
    - 3.2.2.1 Hvenær á að senda fyrirspurn?
    - 3.2.2.2 Hverjum á að senda fyrirspurn?
    - 3.2.2.3 Form og efnisinnihald fyrirspurnar
    - 3.2.2.4 Er fyrirspurnarskyldan tímatakörkuð?
- 3.3 Málsmeðferð ríkisskattstjóra
  - 3.3.1 Svar skattaðila
  - 3.3.2 Ef svar er fullnægjandi
  - 3.3.3 Fyrirspurn er ekki svarað eða svarið er haldið annmörkum
  - 3.3.4 Tilkynningarskylda um breytingu á framtali fyrir álagningu
- 3.4 Undanþágur frá fyrirspurnarskyldunni
  - 3.4.1 Almennt
  - 3.4.2 Leiðrétting á augljósum reikningsskekkjum
  - 3.4.3 Leiðrétting á fjárhæðum einstaka liða framtals, ef þeir eru í ósamræmi við gildandi lög og fyrirmæli skattyfirvalda
  - 3.4.4 Leiðrétting á einstökum liðum framtals, ef telja má að óyggjandi upplýsingar séu fyrir hendi
- 3.5 Endurákvörðun á skatti
  - 3.5.1 Almennt
    - 3.5.1.1 Nánar um einstök endurákvörðunartilvik
  - 3.5.2 Tímatakmarkanir á endurákvörðunarheimild ríkisskattstjóra
    - 3.5.2.1 Almennt
    - 3.5.2.2 Sex ára reglan. Skattrannsóknarmál
    - 3.5.2.3 2ja árareglan
    - 3.5.2.4 10 ára reglan. Lágskattaríki
- 3.6 Réttaráhrif þess að réttra formreglna við breytingu á

- framtali eða endurákvörðun á skatti er ekki gætt. Yfirlit
- 3.7 Álag samkvæmt 108. gr. TSL
    - 3.7.1 Almennt
      - 3.7.1.1 Álag vegna vöntunar á framtali
      - 3.7.1.2 Álag vegna síðbúinna framtalsskila
      - 3.7.1.3 Álag þegar annmarkar eru á framtali eða einstakir liðir þess ranglega fram taldir
      - 3.7.1.4 Önnur álög
    - 3.7.2 Niðurfelling álagsbeitingar á grundvelli afsakanlegra aðstæðna
    - 3.7.3 Frestun álagsbeitingar á grundvelli reglunnar um bann við tvöfaldri refsingu
    - 3.7.4 Kæra endurákvörðunar

4. Kafi. Kæra skattákvörðunar

- 4.1 Inngangur
- 4.2 Kæranleiki skattákvörðunar
- 4.3 Kæru réttur til ríkisskattstjóra
- 4.4 Kærufrestur
  - 4.4.1 Almennt
  - 4.4.2 Upphaf kærufrests
  - 4.4.3 Lok kærufrests
  - 4.4.4 Réttaráhrif þess að ekki er kært í kærufresti
- 4.5 Form og efni kæru
- 4.6 Málsmeðferð ríkisskattstjóra
  - 4.6.1 Almennt
  - 4.6.2 Sönnun í skattamálum
  - 4.6.3 Rökstuðningur og birting kæruúrskurða
- 4.7 Áfrýjun kæruúrskurðar ríkisskattstjóra
  - 4.7.1 Almennt
  - 4.7.2 Kæru réttur og málsaðild
  - 4.7.3 Málsmeðferð
    - 4.7.3.1 Almenn málsmeðferð
    - 4.7.3.2 Sérstök málsmeðferð
    - 4.7.3.3 Munnlegur málflutningur
  - 4.7.4 Málslok
  - 4.7.5 Birting úrskurða
- 4.8 Málskot til dómstóla
  - 4.8.1 Almennt
  - 4.8.2 Réttaráhrif málskots til dómstóla

5. Kafi. Réttarheimildir í skattarétti og túlkun þeirra við skattlagningu

- 5.1 Inngangur
- 5.2 Réttarheimildir
  - 5.2.1 Sett lög
    - 5.2.1.1 Stjórnarskráin
    - 5.2.1.2 Almenn lög
  - 5.2.2 Stjórnvaldsfyrirmæli
    - 5.2.2.1 Almennt
    - 5.2.2.2 Reglugerðir

- 5.2.2.3 Matsreglur ríkisskattstjóra
- 5.2.2.4 Starfsmannafyrirmæli
- 5.2.3 Úrskurðir og dómar
  - 5.2.3.1 Úrskurðir
  - 5.2.3.2 Dómar
- 5.2.4 Aðrar réttarheimildir
- 5.3 Túlkun réttarheimilda í skattarétti
  - 5.3.1 Almennt
  - 5.3.2 Áhrif lögmætisreglunnar á túlkun skattalaga
  - 5.3.3 Túlkun skattalaga í framkvæmd
- 5.4 Heimild ríkisskattstjóra til að víkja frá samningi aðila og skattleggja þá miðað við raunverulegt innihald hans
  - 5.4.1 Almennt
  - 5.4.2 Málamyndagerningar
  - 5.4.3 Rangt heiti á samningum manna

ÞRÍÐJI ÞÁTTUR. GREIÐSLA OG INNHEIMTA TEKJUSKATTA

6. Kafi. Greiðsla og innheimta tekjuskatta

- 6.1 Inngangur
- 6.2 Greiðsla tekjuskatts
  - 6.2.1 Greiðsla einstaklingstekjuskatts
    - 6.2.1.1 Staðgreiðsla opinberra gjalda
      - 6.2.1.1.1 Almennt
      - 6.2.1.1.2 Launatekjur
        - 6.2.1.1.2.1 Hugtak og skilgreining
        - 6.2.1.1.2.2 Launatekjur undanteknar staðgreiðslu
      - 6.2.1.1.3 Framkvæmd staðgreiðslu
        - 6.2.1.1.3.1 Innheimtuhlutfall staðgreiðslu
        - 6.2.1.1.3.2 Rafrænn persónuafsláttur. Skattkort
        - 6.2.1.1.3.3 Persónuafsláttur í staðgreiðslu
        - 6.2.1.1.3.4 Greiðslutímabil launa
        - 6.2.1.1.3.5 Skil á staðgreiðslu skatta. Gjaldlagi
        - 6.2.1.1.3.6 Endurgreiðsla á staðgreiðslu skatta
    - 6.2.1.2 Staðgreiðsla fjármagnstekjuskatts
      - 6.2.1.2.1 Almennt
      - 6.2.1.2.2 Arður og vextir
      - 6.2.1.2.3 Staðgreiðsla fjármagnstekjuskatts
    - 6.2.1.3 Greiðsla álagðs tekjuskatts
      - 6.2.1.3.1 Almennt
      - 6.2.1.3.2 Fyrirframgreiðsla á eftirágreiddum tekjuskatti
      - 6.2.1.3.3 Greiðsla eftirágreidds tekjuskatts
      - 6.2.1.3.4 Greiðsla útlendinga á tekjuskatti sínum
- 6.3 Greiðsla atvinnurekendatekjuskatts
- 6.4 Greiðsla endurákværðaðra skatta
- 6.5 Endurgreiðsla ofgreidds skatts

7. Kafi. Ábyrgð á skattskuldum

- 7.1 Inngangur

- 7.2 Hjónaábyrgð, ábyrgð sambúðarfólks og lögráðendaábyrgð
- 7.3 Ábyrgð þess sem innir af hendi tekjur eða hefur með höndum vörslu tekna á skattgreiðslum annarra
  - 7.3.1 Ábyrgð launagreiðanda
  - 7.3.2 Ábyrgð eigenda sameignarfélags
  - 7.3.3 Ábyrgð stjórnarmanna félaga, samkvæmt 5. tölul. 2. gr. TSL
  - 7.3.4 Ábyrgð skilanevndarmanna
  - 7.3.5 Ábyrgð á skattgreiðslum útlendinga
  - 7.3.6 Erfingjaábyrgð
  - 7.3.7 Ábyrgð stjórnarmanna í hlutafélagi og samvinnufélagi samkvæmt almennu skaðabótarreglunni

8. Kafi. Innheimta vangreiddra skatta

- 8.1 Almennt
  - 8.1.1 Launaafdráttur. Greiðsluáætlun. Ábyrgð þriðja manns. Skuldajöfnun
  - 8.1.2 Fjárnám, nauðungaruppboð og gjaldþrotaskipti
  - 8.1.3 Stöðvun atvinnurekstrar
  - 8.1.4 Kyrrsetning

9. Kafi. Brottfall skattskulda

- 9.1 Almennt
  - 9.1.1 Niðurfelling skattskulda vegna nauðasamninga
  - 9.1.2 Fyrning skattskulda
  - 9.1.3 Afskrift skattskulda

10. Kafi. Ágreiningur vegna innheimtu skatta

- 10.1 Almennt